

Guía Docente			
Datos Identificativos			2018/19
Asignatura (*)	Ecuacións diferenciais	Código	730G05011
Titulación			
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria
Idioma	Castelán/Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Matemáticas		
Coordinación	Díaz Díaz, Ana María	Correo electrónico	ana.ddiaz@udc.es
Profesorado	Deibe Díaz, Álvaro Díaz Díaz, Ana María	Correo electrónico	alvaro.deibe@udc.es ana.ddiaz@udc.es
Web			
Descripción xeral	A asignatura Ecuacións Diferenciais plantea como resultados de aprendizaxe: capacidade para a resolución dos problemas matemáticos que podan plantearse na enxeñaría; aptitude para aplicar os coñecementos sobre ecuacións diferenciais e en derivadas parciais.		

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias do título
Modelizar determinados procesos -relacionados cas distintas áreas da enxeñaría- nos termos propios das ecuacións diferenciais		A1 B1 C1 C4 C7	
Afianzar e/ou desenvolver os coñecementos básicos necesarios na materia (álgebra lineal, integración en variable real, transformada de Laplace, series, variable complexa)		A1 B1 B2 C2 C3 C5 C6 C7	
Ser capaz de analizar unha ecuación diferencial en termo á súa solución mediante o método máis sinxelo. Discernir as diferentes posibilidades dependendo tamén dos valores iniciais ou problemas de contorno.		A1 B2 B3 B4 B5 B6 C2 C4	
Dar unha solución correcta, concreta e ben definida, ao problema físico ou matemático exposto mediante o uso e resolución de ecuacións diferenciais		A1 B6 C1 C2	

Contidos	
Temas	Subtemas
Os bloques ou temas seguintes desenvolven os contidos establecidos na ficha da Memoria de Verificación	Ecuacións diferenciais ordinarias de primer orden; ecuacións diferenciais ordinarias de orden superior a un; transformada de Laplace; ecuacións definidas por series; sistemas de ecuacións diferenciais; métodos numéricos de integración: problema de valor inicial; ecuacións en derivadas parciais; ecuacións en diferenciais totais e en derivadas parciais non lineais; cálculo en variable complexa

0. INTRODUCCIÓN	0.1. Definicións. Orde dunha ecuación diferencial. Clasificación. 0.2. Tipos de solucións: solución xeral e solución particular. 0.3. Ecuación diferencial dun feixe de curvas planas. Consideracións xeométricas: Curvas isoclinas e curvas integrais. 0.4. Solucións singulares.
1. ECUACIÓN DIFERENCIALS ORDINARIAS: PRIMEIRA ORDE.	1. ECUACIÓN DIFERENCIALS ORDINARIAS: PRIMEIRA ORDE. 1.1. Teorema de existencia e unicidad da solución. 1.2. Ecuacións de variables separadas. Traxectorias Ortogonais e isogonais. Coordenadas cartesianas e polares. 1.3. Ecuacións reducibles a unha de variables separadas. Ecuacións homogéneas. Ecuacións reducibles a homogéneas. 1.4. Ecuacións diferenciais exactas. Factores integrantes. Relación funcional entre factores integrantes. 1.5. Factores Integrantes funcións dun só argumento. Ecuacións lineais. Propiedade fundamental das ecuacións lineais. 1.6. Ecuación de Bernoulli. Ecuación de Ricatti. Aplicacións xeométricas. 1.7. Ecuacións de primeira orde non lineais en y . Ecuacións resolubles en y , resolubles en x , en y' . Ecuación de Lagrange. Ecuación de Clairaut. 1.8. Interpretación xeométrica das solucións singulares. Envolvente dun feixe de curvas. 1.9. Traxectorias dun feixe de curvas planas.
2. ECUACIÓN DIFERENCIALS DE ORDE SUPERIOR.	2.1. Definicións Xerais. Xénese das ecuacións diferenciais de orde n . Teorema de existencia e unicidad da solución. 2.2. Tipos de ecuacións cuxo orde pode rebaixarse: ecuacións nas que falta a y , ecuacións nas que falta a y e as súas $n-1$ primeiras derivadas; ecuacións nas que falta a x , ecuacións nas que falta a y e a x , Ecuacións diferenciais en 2 derivadas. Ecuacións homogéneas en y , y' ... $y(n)$. Aplicacións. 2.3. Ecuacións diferenciais lineais de orde n . Definicións. Concepto de Operador lineal. Propiedades do operador. Teoremas sobre as solucións particulares da ecuación incompleta. Ecuación homogénea e non homogénea. Condición de dependencia das solucións particulares. 2.4. Ecuacións diferenciais lineais homogéneas con coeficientes constantes. Forma da integral xeneral da ecuación homogénea. Ecuación característica. Solución xeral da ecuación completa. 2.5. Métodos para integrar as ecuacións diferenciais lineais completas. Método de variación das constantes. Aplicación do método de variación das constantes no caso de ter un número insuficiente de solucións particulares. 2.6. Fórmula de Liouville Ostrogradski. 2.7. Ecuacións diferenciais lineais con coeficientes constantes. Matriz de Vandermonde. Ecuación característica. Cálculo de raíces. Tipos de raíces: distintas (reais e complexas) e múltiples (reais e complexas). Resolución Ecuación completa. Métodos: 1º Variación das constantes. 2º Segundo a forma de $h(x)$. 2.8. Ecuacións diferenciais lineais con coeficientes variables. Ecuación de Euler.
3. INTRODUCCIÓN Á TRANSFORMADA DE LAPLACE.	3.1. Transformada de Laplace. Algunhas transformadas inmediatas. Teorema de existencia: condición suficiente. Propiedades. 3.2. Transformada Inversa. Primeiro Teorema de desprazamento. 3.3. Derivada e integrais de transformadas. Aplicacións. 3.4. Convolución de funcións e producto de transformadas.

4. SOLUCIÓNS DE ECUACIÓNIS DIFERENCIAIS DEFINIDAS POR SERIES.	4.1. Definicións. Solucións por Series de Potencias para ecuacións de primeira orde. 4.2. Solucións analíticas de ecuacións diferenciais lineais. 4.3. Ecuación de Legendre. 4.4. Ecuación de Hermite. 4.5. Puntos singulares. 4.6. Solución ao redor dun punto singular. 4.7. Resumo e casos particulares. 4.8. Ecuación de Bessel. 4.9. Propiedades das funcións de Bessel. 4.10. Funcións modificadas de Bessel. 4.11. Funcións Ber, bei, ker, kei.
5. SISTEMAS DE ECUACIÓNIS DIFERENCIAIS.	5.1. Xénese dos sistemas de ecuacións diferenciais. Condicións de Integrabilidade. 5.2. Métodos de Integración dos sistemas de ecuacións diferenciais. Método de reducción ou de eliminación. Métodos baseados no uso do operador D. Métodos baseados no uso da Transformada de Laplace. 5.3. Sistemas de ecuacións diferenciais lineais. Teorema de existencia e solucións dos sistemas homoxéneos. Matriz fundamental. Solución do sistema non homoxéneo. Método de variación das constantes. 5.4. Métodos de reducción de sistemas de orde superior. Sistemas de ecuacións diferenciais lineais homoxéneos con coeficientes constantes.
6. ECUACIÓNIS EN DERIVADAS PARCIAIS.	6.1. Definición. Ecuacións en derivadas parciais lineais e cuasilineais. 6.2. Ecuación Funcional. 6.3. Ecuacións en derivadas parciais de primeira orde. 6.4. Integración de ecuacións en derivadas parciais de primeira orde. 6.5. Ecuacións homogéneas. 6.6. Integración de ecuacións en Derivadas Parciais con más de 2 variables independentes. 6.7. Ecuacións en Derivadas Parciais con más de 2 variables independentes. 6.8. Cálculo de superficies Ortogonales.
7. ECUACIÓNIS EN DIFERENCIAIS TOTAIS.	7.1. Definición. Condición de Integrabilidade. 7.2. Método de Integración: Método de Natan. 7.3. Reducción a unha ecuación de 2 variables. 7.4. Ecuacións en Diferenciais totais Homogéneas. 7.5. Teorema sobre Integrabilidad
8. ECUACIÓNIS EN DERIVADAS PARCIAIS NON LINEAIS.	8.1. Xeración de ecuacións en derivadas parciais non lineais. 8.2. Método de LagrangeCharpit para a obtención da Integral completa. 8.3. Método de Darboux. 8.4. Solucións: Integral xeneral e solución Completa. Método de Lagrange de variación das constantes. 8.5. Integración de casos particulares.

9. FUNCIONES DE VARIABLE COMPLEXA.	9.1. Funcións complexas de variable complexa. Potencias, Logaritmos, Exponentiais, Funcións Trigonométricas. 9.2. Límites das funcións complexas. Derivada dunha función complexa nun punto. 9.3. Ecuacións de Cauchy Riemann. Funcións analíticas ou holomorfas. Funciones harmónicas. 9.4. Integración curvilínea. Cambio de variable na parametrización dun camiño. 9.5. Fórmula integral de Cauchy. Teorema de Morera. Teorema de Liouville, principio de módulo máximo. 9.6. Sucesións e Series de Funcións Complexas. Series de Laurent. Singularidades. Tipos de singularidades. Teorema dos residuos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Solución de problemas	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	28	45	73
Proba obxectiva	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C2 C3 C4 C5 C7	5.5	8.25	13.75
Traballos tutelados	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	1	1	2
Sesión maxistral	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C6	24	36	60
Atención personalizada		1.25	0	1.25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Solución de problemas	Aplicación de diferentes métodos de resolución das ecuacións diferenciais a casos prácticos.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliação da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respuestas dadas son ou non correctas.
Traballos tutelados	Estudio e desarrollo dun caso concreto para promover o aprendizaxe autónomo do estudiante, baixo a tutela do profesor
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Solución de problemas	Aplicación dos diferentes métodos de resolución das ecuacións diferenciais a casos prácticos.
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Solución de problemas	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C1	ver observacións	10
Proba obxectiva	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C2 C3 C4 C5 C7	ver observacións	90

Observacións avaliación

A evaluación farase a partir de resultados de distintas probas obxectivas ó longo do curso, incluidas as convocatorias oficiais

O alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa de exención de asistencia poderá optar o 100% da nota mediante a realización das probas obxectivas que se concreten durante o curso.

Fontes de información

Bibliografía básica	Puig Adam: ?Curso teórico práctico de Ecuaciones Diferenciales?S.L. Ross: ?Ecuaciones diferenciales?, Ed. Reverté MT.E51Kent Nagle y EdwardB. Saff: ?Fundamentos de ecuaciones diferenciales?, Ed. Addison- Wesley MT.E63Ayres: ? Ecuaciones Diferenciales?, Ed. SchaumMT.E81
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumplir co obxectivo da acciónnúmero 5: ?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de AcciónGreen Campus Ferrol":1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático1.2. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos1.3. De se realizar en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarse a impresión de borradores.2.- Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medionatural3.- Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores dasostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais4.- Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberaseincorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarse linguaxe non sexista, utilizarasebibliografía de autores de ambos os sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos ealumnas?)5.- Traballarase para identificar e modificar preuixos e actitudes sexistas, e influirase na contornapara modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade6. Deberanse detectar situacionés de discriminación por razón de xénero e proporanse accións emedidas para corrixilas7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ousocioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vidauniversitaria

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías